

Aanvraag SPUK Lokale Aanpak Isolatiemaatregelen 2023

Gevraagde specifieke uitkering

Gevraagde specifieke uitkering: € 985.500 (675 x €1460)

Max uitkering voor 2023 en 2024: Ja

Totaal aantal woningen: 675

Gemiddelde WOZ-waarde van koopwoningen in NOP: 302.000

BTW verschuldigd: [Nog te bepalen voor indiening](#)

Looptijd

Startdatum: 1 januari 2023 (middelen mogen worden ingezet voor maatregelen getroffen vanaf dan)

Einddatum: 31 december 2026

Plan van aanpak

Onderstaand plan van aanpak beschrijft hoe de uitkering ingezet gaat worden en bevat alle informatie die nodig is voor het aanvragen van de SPUK. Het college zal dit plan van aanpak nog moeten goedkeuren voordat dit gebruikt kan worden voor de aanvraag. Naar verwachting is dit op 26 september 2023. Na toekenning van de uitkering wordt de aanpak verder uitgewerkt en gespecificeerd.

[Opzet Plan van Aanpak]

Lokaal isolatieprogramma gemeente Noordoostpolder

Meerjarig Plan van Aanpak 2023-2027

Emmeloord, 2023

Aanleiding

De gemeente Noordoostpolder is, net als de rest van Nederland, op weg naar een fossielvrije toekomst. Een weg die gebaad is met diverse uitdagingen waarbij inwoner en overheid hand in hand vooruit moeten gaan. In de Transitievisie Warmte (TVW), wat wordt ondersteund door het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW), beschrijven wij hoe deze toekomst er voor de Noordoostpolder uit ziet en hoe wij het doel van aardgasvrij al in 2030 willen behalen. Per gebied zijn de kansen in kaart gebracht. De eerste belangrijke stap is woningen transitie gereed maken tot de jaren 2030. Dit betekent dat woningen qua isolatie, kierdichting en ventilatie gereed zijn voor aardgasvrije verwarming, ongeacht de warmteoptie die voorzien is in de buurt. Het meerjarenplan 'Energieweerbaar Noordoostpolder' stippelt de stappen tot transitie gereed zijn uit tot een plan van uitvoering.

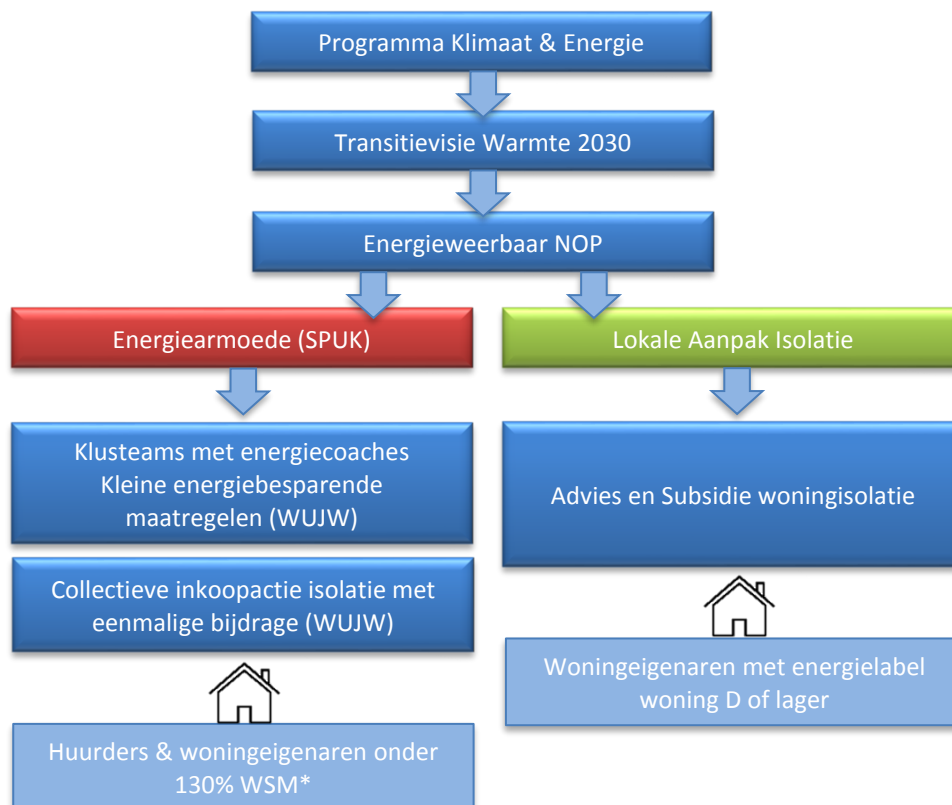
'Energieweerbaar Noordoostpolder' is gericht op het ondersteunen van een brede inwoner doelgroep (Figuur 1). Het varieert van zelfstandige en zelfvermogenende inwoners die opzoek zijn naar advies, tot kwetsbare inwoners, bijvoorbeeld in energiearmoede, die moeizaam mee komen in de transitie. Inwoners in een huurwoning die moeite hebben met hun energierekening worden bijvoorbeeld al geholpen vanuit de SPUK Energiearmoede regeling. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de woningcorporatie. Het overzicht van deze regelingen is te lezen in bijlage I.

Lokale Aanpak Isolatie

Eén van de onderdelen van 'Energieweerbaar Noordoostpolder' is de Lokale Aanpak Isolatie (LAI). Een door het Rijk opgezet isolatie programma om de verduurzaming van de gebouwde omgeving te versnellen (ookwel het Nationaal Isolatie Programma (NIP)). Voor iedere gemeente is een budget gereserveerd voor het lokaal faciliteren van isolatiemaatregelen in slecht geïsoleerde koopwoningen. Om dit bedrag te ontvangen dienen we dit huidige plan van aanpak in. In 2023 kunnen we onze aanvraag voor de eerste en tweede tranche indienen. Vervolgens kunnen we in 2024 en 2025 de aanvragen voor de derde en vierde tranche indienen.

Doelstelling

Vóór 31 december 2026 zijn 675 eigenaren van een koopwoning met energielabel van D of lager (of met vergelijkbare energetische staat), ondersteund bij de uitvoer van energiebesparende isolatiemaatregelen d.m.v. advies en/of financiële middelen.

Figuur 1. Overzicht uitvoeringsprogramma en projecten
*WSM: Wettelijk Sociaal Minimum

Regionale samenwerking en raakvlakken

Binnen Flevoland wordt er veel met elkaar samengewerkt. Zo ook in onze energietransitie en energieweerbaarheid. Binnen deze thema's is er regelmatig contact met de andere gemeenten waarbij input en ervaringen worden uitgewisseld. Voor energiearmoede is er bijvoorbeeld een themagroep waarbij we specifiek op dit onderwerp in gesprek gaan met elkaar en elkaar helpen waar nodig. Deze uitwisseling zal naar verwachting straks ook komen bij de uitvoer van de LAI.

In Flevolands verband wordt er ook samengewerkt met de Regio Zwolle, binnen het Nationale Programma Leefbaarheid en Veiligheid. De strategische agenda's van zowel Flevoland als Zwolle worden uitgewerkt in uitvoeringsagenda's waar duurzaamheid, vitale steden en kernen, en woningisolatie in het bijzonder een belangrijk onderdeel van uitmaken. Onze aanpak van woningisolatie is dan ook een praktische aanpak die binnen de verschillende -landelijke- programma's en de regionale strategische agenda's en uitvoeringsprogramma's past.

Benaderen, adviseren en begeleiden van bewoners

Met onze isolatieaanpak richten wij ons op de volgende doelgroep:

Eigenaar-bewoners in de gemeente Noordoostpolder met een koopwoning met energielabel D of lager (of in vergelijkbare energetische staat) die mogelijk ook met energiearmoede te maken hebben. Onderstaand tabel geeft de woningsituatie in de Noordoostpolder weer.

Tabel 1. Woningoverzicht Noordoostpolder

Overzicht Noordoostpolder	Aantal
Totaal aantal woningen	19.948
Aantal koopwoningen met label D, E, F, G*	1.414
Onder NHG-grens**	1.142
Aantal koopwoningen met energielabel onbekend*	7.058
Onder NHG-grens**	1838
Aantal koopwoningen met bewoners in energiearmoede***	3.451 (17,3%)

* Uit BAG (interne) gegevens waarbij in de selectie geen rekening is gehouden met Objectsoort

** Nationale Hypotheek Garantie grens is € 429.300

*** Data uit degoVNG, filters 'Laag inkomen' en 'hoge energierekening en/of lage energiekwaliteit van eigenaar-bewoner'

Bij woningen met onbekend energielabel zal er een inschatting van de energetische waarde van de woning gemaakt moeten worden. Hiervoor wordt naar de WOZ-waarde en het bouwjaar van de woningen gekeken. De aanname is dat oudere woningen met een lage WOZ-waarde matig tot slecht zijn geïsoleerd. Een energiecoach/adviseur kan naderhand de energetische staat vaststellen en kan hierbij de richtlijnen van het Rijk hanteren (Bijlage II).

Doelgroep benaderen:

- De doelgroep wordt verder in kaart gebracht a.d.h.v. woninggegevens van het CBS, BAG (interne gegevens) en door samenwerking met collega's uit het sociaal domein. Demografische kaarten uit de Degeo VNG kunnen hierbij ondersteunen (Bijlage III).
- Er is extra aandacht voor de bewoners die reeds bij ons bekend zijn vanuit bijstand, kwijtschelding en/of energietoeslag. Bij deze groep is verhoogde kans op energiearmoede dus willen we hen graag meer ondersteuning en begeleiding bieden.
- De doelgroep ontvangt een brief die hen op de hoogte brengt van de actie. In de brief staat hoe zij van de actie gebruik kunnen maken (bijvoorbeeld aanmelden via de brief of website).
- Als de verstuurd brieven onvoldoende conversie opleveren, kan er ook voor worden gekozen om de dorpen en wijken in te gaan met een deur-tot-deur aanpak. Het is dan mogelijk om de gebieden met laagste labels als eerst te bezoeken.
- Via de bestaande communicatiekanalen van de gemeente wordt de actie onder breed publiek uitgezet. Dit zijn de social-media kanalen en het gemeentenieuws in de krant.

- De Pioniers van de Toekomst communicatieopdracht wordt uitgebreid zodat zij ook via hun kanalen gaan communiceren over de actie.
- Promotie van de actie tijdens de Isolatie- en Ventilatie- en Energiebesparingdag Noordoostpolder. Sinds 2022 wordt er tweejaarlijks een isolatiedag gehouden in Emmeloord. In het voorjaar van 2024 zal naar waarschijnlijkheid de vierde editie plaatsvinden. Tijdens deze dag wordt er actief aandacht gevestigd op het bestaan van de isolatieactie. Mogelijk is om als gemeente of adviserende partij aanwezig te zijn en bezoekers direct te helpen bij hun subsidie aanvraag (mits deze dan al beschikbaar is).

Rol van een Energieloket

In onze verduurzamingsaanpak zien we een belangrijke rol voor het energieloket. Een energieloket heeft namelijk het doel om vraagbaak voor bewoners te zijn en hen te kunnen adviseren en begeleiden in het proces waar nodig. We onderzoeken momenteel hoe wij als gemeente invulling willen geven aan onze wettelijke verplichting tot het bieden van een energieloket. Bij deze herinrichting nemen we de plannen uit deze aanpak mee.

Uitvoering aanpak

Met de LAI regeling gaan we als gemeente een isolatie- (en ventilatie-)subsidie voor de doelgroep beschikbaar stellen. Afhankelijk van de hulpbehoefte van de bewoner kunnen zij minimaal tot volledig ontzorgd worden in het proces. Uit advies en ervaringen uit vorige projecten blijkt dat bewoners graag meer regie in het proces willen en dat er vrijheid voor eigen keuze voor aannemers moet zijn. Ook blijkt het belangrijk dat de subsidie naar de doelgroep toe komt in plaats dat zij de subsidie moeten halen. Dit voorkomt dat het subsidiebudget alleen terecht komt bij de bewoners die de routes naar de gemeente al goed kennen. We bieden daarom ruimte aan de behoefte van bewoners die graag meer zelf beslissen, en aan de bewoners die juist begeleiding en ontzorging nodig hebben.

In de aanpak onderscheiden we 3 manieren waarop de bewoner mee kan doen met de aanpak.

1. *Doet-alles-zelf*
Bewoner wil regie: kiest zelf een aannemer of doet aanpak zelf en dient declaratie in voor de subsidie.
2. *Advies bij aanpak*
Bewoner wil gedeeltelijke ontzorging: ontvangt advies aan huis, regelt aannemer zelf of via een tussenpartij en gebruikt de subsidie.
3. *Volledig ontzorgen*
Bewoner wil volledige ontzorging: ontvangt advies aan huis, hoeft zelf niets uit te zoeken en ontvangt ter plekke een offerte. Subsidie bedrag wordt verrekend met de kosten of dekt deze volledig.

We nemen een uitvoerende partij in de hand die ons gaat ondersteunen in de uitvoer van de aanpak. Zo nemen zij de subsidie namens ons in beheer en maken het makkelijker voor de bewoners om deze aan te vragen. Wij hoeven hierdoor geen capaciteit voor subsidiemedewerker vrij te maken. Verder zorgen zij ook voor de adviesvraag en uitvoer als daar de behoefte ligt. Hierbij is onze voorwaarde dat aannemers uit de Noordoostpolder de kans krijgen om mee te doen. In het advies wordt ook het bestaan van landelijke regelingen meegenomen zodat bewoners eventueel subsidies kunnen stapelen.

De aanpak wordt begeleid door een projectleider die is aangesteld voor de gehele looptijd. Dit ondervangen we in eerste instantie met interne capaciteit en anders door middel van inhuur. Bij aanvang van de aanpak zal de projectleider meer capaciteit nodig hebben om de uitvoerende partij te selecteren en de aanpak te laten starten. Naar mate dit proces vordert en de aanpak goed loopt, zullen minder uren nodig zijn (met uitzondering van de uren voor de monitoring).

Monitoring

Tweemaal per jaar zorgen wij voor een voortgangsrapportage (inclusief CO₂-besparing) aan het RVO. Om de voortgang bij te houden maken wij gebruik van het monitoringsbestand dat het Rijk beschikbaar stelt voor gemeenten. Daarnaast verantwoorden we jaarlijks de financiën middels de SiSa systematiek aan het Rijk.

Het is de verantwoordelijkheid van de projectleider om de voortgangsrapportage up-to-date te houden, en dit bestand alsook de SiSa verantwoording tijdig te delen met het RVO en het Rijk.

De beschreven aanpak is onder voorbehoud van de voortgang. Mocht bij de tussentijdse evaluatie blijken dat er onvoldoende vooruitgang wordt geboekt dan zal de aanpak bijgestuurd/aangepast worden. Het uiteindelijke belang is om de doelstelling te behalen.

Planning van de aanpak

Activiteit	Uitvoering	Planning
Indienen SPUK LAI aanvraag	Intern	Vóór 31 oktober 2023
Budget via de raad aanvragen	Intern	Dec 2023
Aanstellen projectleider	Intern	Dec 2023, aangesteld voor gehele looptijd
Specificeren van het plan van aanpak	Door projectleider	Dec 2023
Opstellen subsidierегeling onder de Gemeentelijke Algemene Subsidie Verordening	Intern	Q4 2023
Uitvraag tussenpartij uitvoer	Intern samen met projectleider	Q4 2023, Q1 2024
Onderzoek mogelijkheden energieloket	Intern samen met projectleider. Vanuit provinciaal budget voor energieloketten.	Q4 2023, Q1 2024
Opstellen communicatieplan en bewonersbrieven	Door projectleider samen met uitvoerende partij	Jan 2024
Versturen van bewonersbrieven	Door projectleider samen met uitvoerende partij	Maart 2024
Start communicatie campagne via eigen social-media kanalen, gemeentenieuws, Pioniers v.d. Toekomst communicatie	Intern samen met projectleider + extern uitzetten	Maart 2024
Start aanpak	-	April 2024 met looptijd t/m 2026

Praktische kaders op een rijtje

Budget aanvragen:

- Wij vragen in 2023 de eerste en tweede tranche van € 985.500 aan. Dit zijn de budgetten voor 2023 en 2024 bij elkaar opgeteld en is bedoeld voor 675 woningen (€ 1460,- per woning).
- De middelen voor 2023 en 2024 moeten uiterlijk 31 december 2026 ingezet zijn.
- In 2025 is het mogelijk om in een 3e en 4e tranche extra middelen aan te vragen. Het is echter nog onduidelijk om welke bedragen het zal gaan. Deze middelen moeten dan uiterlijk eind 2028 ingezet zijn. Te zijner tijd volgt hiervoor een aanvullend plan van aanpak.

Budget inzetten:

- Inzet van het budget mag vrij gedaan worden: bijv. als financiële bijdrage of d.m.v. hulp en ondersteuning.
- Het totaal budget is opgebouwd uit het gemiddelde van € 1460,- per woning
- Per woning mag het budget oplopen tot een maximum van € 4000,-.
- Een uitzondering op dit maximum geldt voor eigenaar-bewoners die onder 130% van het Wettelijk Sociaal Minimum vallen.
- Het verhogen van het budget voor een deel van de groep betekent dat het budget voor het andere deel minder wordt.

Voorwaarden:

- Minimaal 80% van de woningen waar wij helpen met isolatiemaatregelen, moet een lagere WOZ-waarde hebben dan het gemiddelde in de Noordoostpolder (dit is € 302.000, peiling 2022). Of ligt onder de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) grens van € 429.300.

- We kiezen om de NHG-grens aan te houden zodat meer woningen onder onze isolatieaanpak vallen. Dus 80% onder de NHG-grens betekent dat van de 675 woningen, 540 woningen een WOZ-waarde van € 429.300 of lager hebben.

Bijlage I Overkoepelende gemeente aanpak

Binnen het programma Lokale Aanpak Isolatie worden alleen eigenaar-bewoners ondersteund in het isoleren van hun woning. Dit is echter een onderdeel van een grotere aanpak voor de verduurzaming van het woningbestand en de transitie naar aardgasvrij verwarmen van de gebouwde omgeving in de Noordoostpolder. Vanuit de regeling SPUK Energiearmoede worden bijvoorbeeld ook huurders geholpen. Zo zijn er in de gemeente al acties geweest met energiecoaches, kleine energiebesparende maatregelen en een collectieve inkoopactie voor woningisolatie.

Aanvullende middelen

De Lokale Aanpak Isolatie kan worden versterkt door budget van andere regelingen in te zetten, mits aan de voorwaarden van die regeling kan worden voldaan.

Regeling	Doelgroep voorwaarde	Deadline uitbesteden	Budget
Lokale Isolatie Aanpak	Woning met slechte energetische waarde	Aanvraag 2023-> 2026 Aanvraag 2025-> 2028*	€ 744.600 € 240.900 € Nog niet bekend
SPUK Energiearmoede 1. <i>Resterend bedrag**</i>	Laag inkomen	31 december 2025	€ 49.243,78
SPUK Energiearmoede 2.	Laag inkomen	31 december 2025	€ 551.739
SPUK Energiearmoede - Energiefixers. <i>Verwacht te ontvangen in Q4 2023</i>	Laag inkomen	31 december 2025	€ 358.281
Totaal te besteden in de periode t/m 2028			€ 1.944.763,78

* In 2025 kunnen de derde en vierde tranche SPUK LAI worden aangevraagd. Dit bedrag is nog niet bekend

**In 2022 en 2023 zijn er al energiebesparingsacties geweest voor inwoners in energiearmoede.

- De Energie bespaardienst: 844 bewoners (huur en koop) werden bezocht door energiecoaches voor advies en kleine energiebesparende maatregelen.
- Collectieve inkoop actie: 30 bewoners (koop met laag energielabel) kregen aanvullend op de energiebespaardienst een éénmalige bijdrage om te isoleren.
- Gemeente brede inkoopactie: 377 bewoners schreven zich in voor inkoopoffertes, 81 bewoners hebben al geïsoleerd.

Bijlage II Isolatiewaarde bepalen

Aanvullende informatie bij het bepalen of een woning tot de doelgroep van de aanpak behoort.

Slecht geïsoleerde woningen

U vraagt deze SpuK aan om slecht geïsoleerde woningen te isoleren. Een slecht geïsoleerde woning is een woning met energielabel D, E, F of G.

Heeft een woning geen geldig energielabel? Dan is de woning een slecht geïsoleerde woning als minimaal 2 van de volgende bestaande bouwdelen niet of slecht zijn geïsoleerd:

- de vloer en de bodem
- de gevel, waaronder de spouwmuur
- het dak en de zolder/vlieringvloer
- de ramen en deuren

Slecht geïsoleerde bouwdelen

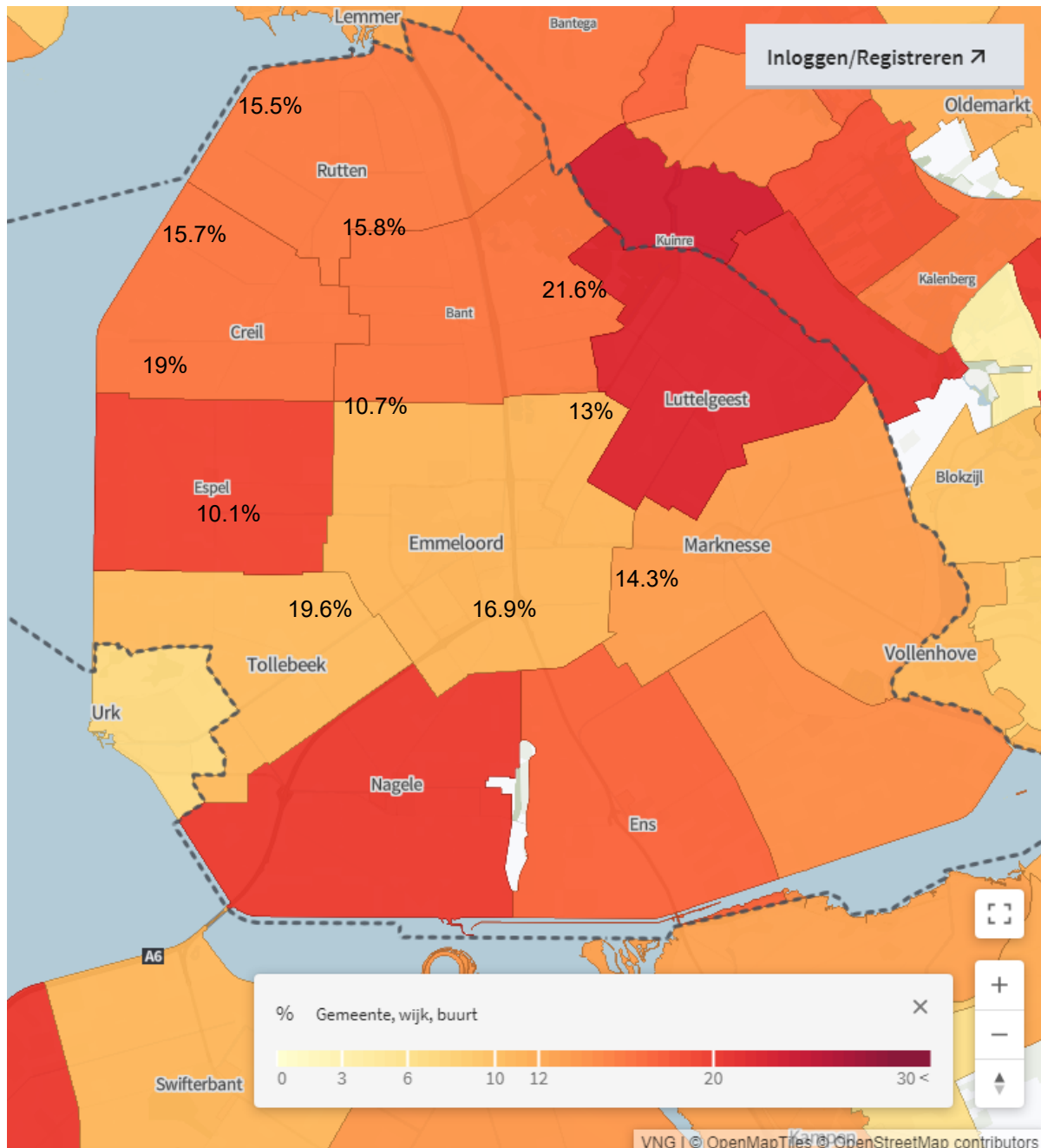
Een bouwdeel is slecht geïsoleerd als de waardes gelijk of lager zijn dan de waardes in de rechterkolom van onderstaande tabel.

Bouwdeel	Wanneer aanpakken?	Indicatie dikte of Rc of U-waarde
Dak, hellend/plat	Geen, slechte en matige isolatie	Minder dan 9 cm aanwezig / een Rc \leq 2,0
Dak, zolder-/vlieringvloerisolatie	Als er geen zolder-/vlieringvloerisolatie aanwezig is	Rc \leq 0,5
Gevel	Geen spouwmuurisolatie, voorzetwand of buitengevelisolatie aanwezig	Rc \leq 1,1
Vloer-/bodemisolatie	Geen of slechte vloer- en bodemisolatie aanwezig	Minder dan 5cm aanwezig, Rc \leq 1,3
Glas	Enkel glas, oud dubbelglas en HR glas	Ug waarde \geq 1,6

Bron: RVO subsidies-financiering: spuk-lokale-aanpak-isolatie <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/spuk-lokale-aanpak-isolatie>

Bijlage III Doelgroep in kaart brengen

Deze kaart geeft de percentages weer van inwoners met weinig investeringsmogelijkheden in een slecht geïsoleerde woning. Dit soort informatie kunnen wij gebruiken om gebiedsgericht bewoners te benaderen voor de actie.

Kaart: Lage energiekwaliteit & weinig investeringsmogelijkheid onder eigenaar-bewoners
Bron DeGo.VGN (data CBS 2020).